

GROMADZIĆ (22) *vb impf*

-o- (10), -ó- (1) *PudłFr*; a *jasne*.

inf gromadzić (9). ◇ *praes 1 sg* gromadzę (4). ◇ *3 sg* gromadzi (2). ◇ *2 pl* gromadzicie (2). ◇ *fut 3 sg m* gromadzić będzie (1). ◇ *imp 2 sg* gromadź (1). ◇ *con 3 sg m* by gromadził (1). ◇ *3 pl m pers* by gromadzili (1). ◇ *part praes act* gromadząc (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

1. Zbierać, składać na jedno miejsce, na kupę; *exstruere Mącz, Cn; cumulare Calag, Cn; globare Mącz; accumulare, acervare, acervatim struere, aggerere, agglomerare, coacervare, coadunare, congerere, conglobare, conglomerare, constipare, construere, contrahere in acervum, redigere, regerere Cn (10) : Gromadzić. Cumulare. Calag 266a.*

gromadzić co w co (1): Extruere stramenta in acervum, W łtóg gromádźić słomę. Mącz 422d.

gromadzić do czego (1): Téyby láméy ná Wiołnę łąki kwitnąć miály: Téy láméy żaćby miano/ kiedy kłos doftály. Téy láméy ku leśieni do gumná grómádźić PudłFr 71.

Zwrot: »na jedną kupę gromadzić« (1): Globo, Ná yednę kupę gromádżę/ krążę. Mącz 146c.

W przen [co] (2) : List mi ten całą rotę myśli y boiáźni Gromádźi CiekPotr 76.

gromadzić do czego (1): ábychmy Pánu Bogu pośłufzni byli/ á wolą iego pełnili/ nie ná fámey gołey wierze przeftawiając/ do ktorey wy iák do mátnie włyftko pędźicie y gromádźicie. WujJud 233.

a. *O ludziach; cogere, congregare, densare Cn (4) :*

gromadzić kogo (3): Przy leśiech drzewem robiące rzemieślniki gromadź każdy. GostGosp 154, 32, 140.

α. *Jednoczyć [co] (1) : y modli fie Bogu/ [...] á żeby nas zbáwił: y gromádźił á záchował Kościół fwoy. WujJudConf 227v.*

2. Powiększać ilość, powiększać stan posiadania; *coacervare, construere, struere Mącz, Cn; compilare, contrahere, corradere, oggerere, stipare Cn (12) : Lignor, Drew przycziniam/ Gromádżę [!]. Mącz 193b, 345c.*

gromadzić co (6): nic bárzyey nye chłodzi/ yedno pyenyądze myeć/ fkárby gromádźić/ imyoná kupować/ gośpodárftwá nábywáć. GliczKsiqz M5; Mącz 422c, d, 423c; ále żeby fie thu tylko dobrze mieli/ wczáfow fwych ná wżem vżyli/ á żeby bogáctwá gromádźili. RejPosWstaw 42; iáko mrowki żiarneczka wyborzyczne gromádźąc/ przed oczy ich niefli RybGęśli A2v.

W charakterystycznych połączeniach: gromadzić bogactwa, imienie, pieniądze (2), skarby.

Szereg: »zbierać, gromadzić« (2): Mącz 461b; Prozné iego fráfłowánié/ Prozna praca/ y łtáránié: Zbiéra/ gromádźi/ fkupuie/ A niewié/ komu gotuie. KochPs 57.

W przen [co ku czemu] (1) : á złośnik grzechy ku grzechom gromádźić będzie. BudBib Eccli 3/28.

a. *O ludziach [kogo do czego] (1) : Lecź wy [...] y fáłszywe Proroki/ y te ktorzy w náuce od was rozni łą do Zboru wáfzego gromádźicie ábyście trzye álbo czterzey fámie we Zborze nie zoftáli. WujJud 119.*

Synonimy: 1. zbierać; 2. przyczyniać, zbierać.

Formacje współrdzenne: nagromadzić, przygromadzić, przyzgromadzić, zgromadzić; nazgromadzać, przygromadzać, zgromadzać.

Cf **GROMADZENIE**

